

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2697/2017
15.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници тужила-противтужених мал. АА из ..., чији је законски заступник мајка ББ и ББ из ..., коју заступа пуномоћник Александра Вавић Хоровиц, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца ВВ из ..., кога заступа пуномоћник Лазар Плужаревић, адвокат из ..., ради измене одлуке о начину одржавања личних односа, одлучујући о ревизији тужила-противтужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 421/17 од 30.08.2017. године, у седници већа одржаној дана 15.01.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужила-противтужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 421/17 од 30.08.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 2028/2016 од 19.06.2017. године усвојен је противтужбени захтев и утврђено да ће се начин одржавања контакта оца ВВ са мал. АА одвијати сваког другог викенда од суботе од 10,00 часова до недеље у 18,00 часова као и половину свих распуста, тако што ће тужени-противтужилац преузимати мал. АА испред њене породичне куће, а мајка тужиле другог реда или стриц ће предати дете оцу и на истом месту дете преузимати, па је на описани начин измењена пресуда Основног суда у Новом Саду П2 750/2012 од 25.10.2012. године; одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се мења пресуда Основног суда у Новом Саду од 25.10.2012. године под П2 750/12 тако да став 3. изреке сада гласи да се утврђује начин одржавања личних односа између ВВ и мал. АА и одржавање личних односа ће се одвијати сваког другог викенда у месецу у трајању од два сата у Центру за социјални рад у ... уз присуству радника Центра, а по потреби других надлежних органа; Стављена су ван снаге решења о привременој мери тог суда од 17.11.2015. године 14.04.2016. године и 29.12.2016. године; Одређена је привремена мера којом се до правноснажног окончања овог поступка уређује начин одржавања личних односа између мал. АА и туженог ВВ утолико што ће се у прва два месеца контакти одвијати сваке друге суботе у трајању од 10,00 до 16,00 часова, тако што ће тужени-противтужилац преузимати мал. АА испред њене породичне куће, а мајка тужиле другог реда или стриц ће предати дете оцу и на истом месту дете преузимати; одлучено је да жалба против

овог решења не задржава његово извршење и да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 421/17 од 30.08.2017. године жалбе парничних странака су одбијене и пресуда Основног суда у Новом Саду П2 2028/2016 од 19.06.2017. године, исправљена решењем истог суда П2 2028/2016 од 07.07.2017. године потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију су благовремено изјавиле тужиле-противтужене, због битних повреда одредаба Закона о парничном поступку и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 87/18) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизији се посебно указује на постојање битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, али ова битна повреда није разматрана, с обзиром да није прописана као ревизијски разлог у члану 407. став 2. и став 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, брак између тужиле-противтужене ББ и туженог-противтужиоца ВВ, разведен је пресудом Основног суда у Новом Саду П2 750/2012 од 25.10.2012. године, а њихова заједничка ћерка, мал. тужиле-противтужена АА, рођена ..2010. године, поверена је мајци на самостално вршење родитељског права. Овом пресудом је уређен и начин одржавања личних односа мал. АА са оцем сваког другог викенда од петка у 17,00 часова па до недеље у 17,00 часова, десет дана током летњег и зимског периода у континуитету. Убразо након развода брака дошло је до проблема у одржавању личних односа мал. АА са оцем зато што је он задржавао дете и по неколико дана дуже код себе у ..., није одговарао на поруке нити телефонске позиве мајке када се код њега налазила мал. АА, уцењивао је мајку, тужилу-противтужену ББ враћањем детета, како би могао да је виђа више времена мимо судске одлуке. Због таквог понашања оца мал. АА је често изостајала из вртића и других активности које је имала.

Дана 31.01.2015. године тужени-противтужилац је дошао испред куће у .. у којем живе тужиле-противтужене да поново преузме мал.АА, иако је само неколико дана раније вратио након дужег задржавања, мимо договора из судске одлуке. Када се мал. АА изјаснила да не жели да иде поново код оца, тужени-противтужилац је одговорио претећим позивом мајци, испред куће непрекидно трубио, викао, вређао целу породицу тужиле-противтужене због чега је интервенисала и полиција, да би сутрадан наставио преко друштвених мрежа да објављује информације које се тичу односа странака и да презентује фотографије мал. АА, због чега је мајка тужиле-противтужена ББ поднела кривичну пријаву против њега. Због овог конфликта тужиле-противтужена је све до септембра 2015. године спречавала и онемогућавала оцу да виђа мал. АА, па је против ње покренут кривични поступак за одузимање малолетног детета, који у време

доношења побијане пресуде није правноснажно окончан. Поремећени односи постоје и између туженог-противтужиоца и породице тужиље-противтужене ББ, са којима у заједничком домаћинству живе она и мал. АА. До сукоба између родитеља мал. АА је дошло и у предшколској установи коју мал. АА похађа, када је тужени-противтужилац дошао да добије информације о детету, којом приликом је дошло до вербалног конфликта, па је васитачица позвала полицију, због чега је поднета прекршајна пријава против тужиље-противтужене.

У току поступка суд је више пута доносио решења о привременој мери у циљу уређења начина одржавања личних односа мал. АА са туженим-противтужиоцем. Тако је решењем о привременој мери од 17.11.2015. године одређено виђање мал. детета са оцем у просторијама Центра за социјални рад у ..., али је у једном од тих сусрета дошло до конфликта између деде мал. АА (и оца тужиље-противтужене ББ) и туженог-противтужиоца, који је ударио свог бившег таста, због чега је интервенисала полиција. Пошто се виђање мал. АА и туженог-противтужиоца није успешно реализовале, суд је 14.04.2016. године одредио нову привремену меру, којом је било предвиђено да се виђење реализује у просторијама Предшколске установе „...“ у По тој привременој мери виђење мал. АА са туженим се одвијала без проблема и на начин како је то одређено привременом мером, редовно, осим када је дете било на мору и када је имало богиње.

Према извештају Центра за социјални рад у ..., прво је било предложено да је у интересу детета да се контакти између детета и оца реализују у контролисаним условима, због лоших односа у породици и због опасности да мал. АА буде изложена директном сукобу странака, као родитеља, приликом виђања детета и оца. Такви контакти мал. детета и оца су се успешно реализовали, дете се радовало доласку и посете су биле испуњене садржајима које дете жели, уз обострано размењивање пољубаца и загрљаја. Тужени-противтужилац има адекватне родитељске капацитете, препознаје потребе девојчице, спреман је да заузме одговарајуће педагошке ставове и да их доследно спроводи и мотивисан је за активно учешће у дететовом животу. Дете не осећа страх према оцу, а чињеница да не жели да спава код њега је проузрокована љутњом према оцу због његовог понашања према мајци мал. АА и другим члановима породице са којима она живи. Због успостављања емотивне повезаности мал. АА и оца, према мишљењу Центра, више не постоје разлози контролисаног остваривања контакта детета и оца, па је предложен модел сваки други викенд од суботе од 10.00 часова до недеље у 18,00 часова као и половину свих распуста.

Стручни тим Центра за социјални рад у ... се изјаснио да нема индиција које би усмериле на потребу скраћивања постојећег модела виђања мал. детета са оцем, да је тужени отворена, комуникативна личност, нормално развијених интелектуалних способности, да је аутентично мотивисан за активно учешће у дететовом животу и спреман је да јој се активно и самостално посвети, али је оптерећен осећањем беса зато што му је од стране мајке мал. АА онемогућено да редовно виђа дете.

Тужени-противтужилац је више пута кривичо осуђиван, и то због кривичног дела производње и стављање у промет опојних дрога на условну казну у трајању од три месеца, кривичног дела против јавног саобраћаја новчаном

казном и кривичног дела прикривања условном казном затвора, са роком провере од годину дана, као и због кривичног дела увереде због чега је новчано кажњен.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање нижестепени судови су закључили да су се стекли услови за измену одлуке о моделу виђања мал. АА и туженог као њеног оца, с обзиром да из налаза и мишљења Центара за социјални рад у ... и у ... произлази да континуирано одржавање личних односа детета са оцем, које подразумева и спавање детета у домаћинству оца, није у супротности са најбољим интересом детета. Животни стил туженог не угрожава безбедност детета, а једина осуда коју има везано за наркотику је из 2008. године, у време када су тужила-противтужена ББ и тужени-противтужилац били у браку. Модел виђења који је предложен у тужби је неадекватан, с обзиром да туженом-противтужиоцу не треба ускраћивати право да виђа мал. АА када постоје сви услови да оба родитеља равноправно учествују у одрастању, васпитању и развоју мал. детета.

Према оцени Врховног касационог суда нижестепени судови су правилно применили материјално право доносећи побијану одлуку, а разлоге за такву одлуку у свему прихвата и Врховни касациони суд. Тачни су наводи у ревизији да Центар за социјални рад у ... није имао увид у одвијање личних контаката између мал. АА и туженог-противтужиоца, па то мишљење суд није ни могао да узме у обзир. Међутим, супротно наводима ревизије, Центар за социјални рад у ... се изјаснио о родитељским капацитетима туженог-противтужиоца и о стамбеним и материјалним условима туженог-противтужиоца, а у току поступка извештај Центра за социјални рад у ... није оспораван у погледу стамбених и материјалних прилика туженог-противтужиоца, па тужила-противтужена није ни пружила доказе да су стамбене и материјалне прилике туженог-противтужиоца другачије односно лошије.

Неосновано се у ревизији указује да је Центар за социјални рад у ... своје мишљење засновао на основу повремених посматрања односа између оца и детета. Наиме, из утврђеног чињеничног стања и извештаја овог Центра произлази да су радници Центра пратили одвијање виђања и контаката мал. АА са својим оцем у континуитету, јер је, према решењима о привременим мерама, то виђање било одређено у контролисаним условима, прво у просторијама Центра за социјални рад а затим у просторијама предшколске установе коју мал. АА похађа. Због континуираног праћења развоја у односима између мал. детета и оца правилно првостепени суд није прихватио предлог тужиле-противтужене за извођење доказа психолошким вештачењем, а на основу мишљења проф. др Душанке Ђуровић, јер управо она није континуирано пратила однос између мал. детета и оца, већ је своје мишљење дала само на основу разговора са мал. дететом и тужилом-противтуженом, када је закључила да постоји страх код детета од оца. Постојање тог страха ниједним другим доказом није утврђено, с обзиром да је у поступку поуздано утврђено, да мал. дете са туженим-противтужиоцем као оцем, има изграђене емоционалне односе, да се радује сусрету са оцем и да са њим размењује нежности (загрљаје и пољупце), те да прихвата поклоне које јој он доноси.

Наводи ревизије о личности туженог-противтужиоца су поновљени наводи из жалбе, које је другостепени суд правилно оценио, с обзиром да тужиља-противтужена ББ није пружила доказе да је тужени-противтужилац било када и било каквим радњама довео у питање сигурност свог детета, и угрозио њену безбедност, нити има назнака да је испољавао насиље према детету, те да јој ствара негативне навике.

Из свега наведеног произлази да је модел одржавања личних односа мал. АА са својим оцем, туженим-противтужиоцем ВВ, у најбољем интересу детета, о коме су судови водили рачуна, у смислу члана 6. и члана 266. став 1. Породичног закона, као и члана 3. Конвенције о правима детета.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе ревизије којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Уколико у току одржавања личних односа детета и оца на начин одређен побијаном пресудом дође до промењених околности, то би представљало разлог за измену те одлуке и одређивања новог модела виђања мал. тужиље и туженог.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић